

На базі кафедри проводиться навчання студентів-стоматологів II – IV курсу, що дозволяє робити помилки в «безпечному середовищі» завдяки використанню манекенів, приладів для вимірювання тиску, комп'ютерів, тренажерів і симуляторів під наглядом викладача.

Програма дає можливість теоретичної підготовки з обстеження дихальної, серцево-судинної систем, проведення аускультативної легень, серця та виконання пальпації органів черевної порожнини. Таким чином, застосування фантомів та манекенів у навчанні студентів стоматологічного факультету приводить до хорошого рівня засвоєння теорії і оволодіння практичними навичкам, які необхідні в роботі кожному молодому спеціалісту.

УДК 577.1 (07.07)

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИКЛАДАННЯ БІОХІМІЇ СТУДЕНТАМ СТОМАТОЛОГІЧНИХ ФАКУЛЬТЕТІВ

Макаренко Т. М.

Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Дисципліна «Біологічна хімія» для студентів стоматологічних факультетів включає великий об'єм навчального матеріалу як із статичної, динамічної та фізіологічної біохімії, так і з біохімії зуба та ротової порожнини. Значне збільшення обсягу навчального матеріалу паралельно із зменшенням кількості аудиторних годин вимагає чіткої організації навчального процесу, якісної навчальної літератури, планування та контролю за проведенням самостійної роботи студентів.

З метою забезпечення студентів-стоматологів навчальною літературою співробітники кафедри біохімії ЛНМУ імені Данила Галицького підготували і видали підручник «Біологічна хімія» (Склярів О.Я., Фартушок Н.В., Бондарчук Т.І. - Тернопіль: ТДМУ, 2015. - 706 с.), посібник «Біохімія тканин і рідин порожнини рота» (О.Я. Склярів, Т.І.Бондарчук.— Львів: Кварт, 2012. — 147 с.), які містять розділи, присвячені питанням біохімії зубної тканини та ротової порожнини. У 2015 році вийшло п'яте видання посібника «Біологічна хімія. Тести та ситуаційні задачі» (За ред. О.Я. Скляріва. – Львів: ЛНМУ, – 454 с.), в якому питання, присвячені біохімії слини і біохімії зуба, винесені в окремий розділ.

Ефективне засвоєння великого об'єму інформації потребує якісного методичного допоміжного матеріалу. Колективом кафедри підготовлений збірник з самостійної роботи студентів, що містить алгоритми по опрацюванню конкретних тем, що включає послідовність засвоєння матеріалу, відповідні тести, ситуаційні задачі різного рівня складності, перелік визначень, ключових слів, схеми біохімічних перетворень, блок-схеми, перелік необхідної навчальної літератури. Такий навчально-методичний посібник дає можливість послідовно оволодівати навчальним матеріалом, комбінувати окремі навчальні блоки різного рівня складності, використовувати ті завдання, які відповідають індивідуальним особливостям студентів.

Ефективність оволодіння матеріалом студент може проводити самостійно. Більш глибокому засвоєнню матеріалу сприяє опитування студентів на практичних заняттях та проведення іспиту з «Біохімії» в кінці року.

УДК 378:005.6:[614.25.3.4:616.31

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У МАЙБУТНІХ СТОМАТОЛОГІВ

Мікулець Л.В.

ВДНЗ України «Буковинський державний медичний університет», Чернівці, Україна

Завданням вищої медичної освіти є підготовка компетентного лікаря, який успішно надаватиме якісну та кваліфіковану медичну допомогу хворому, вміє адаптуватися до змін і особливостей суспільства. Випускники вищого навчального закладу не завжди може застосувати знання, отримані під час навчання, у конкретних ситуаціях. Тому необхідний пошук технологій, котрі би забезпечували якісну підготовку висококваліфікованих фахівців, які здатні компетентно виконувати професійні завдання.

Під час проведення практичних занять із «Внутрішньої медицини» студентам III-IV курсів стоматологічного факультету на кафедрі пропедевтики внутрішніх хвороб широко використовується один із методів інтерактивного навчання - метод «рольової гри». Мета рольової гри – визначити ставлення до конкретної життєвої ситуації, набути досвіду шляхом гри, допомогти навчитися через досвід почуття. Ролі розподіляються між студентами. Студенти отримують завдання: один виступає в ролі пацієнта, інший – в ролі лікаря, третій студент (рецензент) дає оцінку діям і лікаря, і пацієнта, вказує на їхні неточності та помилки. Викладач проводить аналіз дій кожного учасника, коментує відповіді, виступає як консультант. В процесі рольової гри ігрові дії представляють реальні ситуації, які чекають на них в майбутньому: це надання невідкладної допомоги при невідкладних станах, моделювання клінічних станів при певних захворюваннях. Рольова гра, як один із методів інтерактивної форми навчання, ефективно сприяє формуванню у студентів навичок і умінь, виробленню цінностей, створенню атмосфери співпраці, взаємодії, формує компетентності міжособистісного спілкування і роботи в команді. При цьому студенти вчаться спілкуватися з людьми, мислити логічно і в критичних ситуаціях, бути демократичними, а також ухвалювати продумані рішення.

Висновки. Застосування інноваційних технологій при підготовці майбутніх стоматологів сприятиме формуванню їх професійної компетентності. Інтерактивна модель навчання дозволяє вирішити декілька завдань: сприяє

розвитку комунікативних умінь й навичок, привчає працювати в команді й прислухатися до думки своїх однокурсників. Ні одна із технологій не вважається універсальною: кожна з них в різних ситуаціях дає різні результати, і це необхідно враховувати при їх виборі.

УДК 614.252(0.71)..374.8

МІСЦЕ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ПІСЛЯДИПЛОМНІЙ ОСВІТІ ЛІКАРІВ-СТОМАТОЛОГІВ

Стрільчук Д.М.

Приватна клініка «Швидка стоматологічна допомога», Рівне, Україна

Концепція дистанційного навчання (ДН) у післядипломній освіті лікаря базується на самостійній пізнавальній діяльності та інтерактивній взаємодії (діалозі) з викладачем (А.А. Музичина та співавт., 2012). ДН є невід'ємною частиною безперервного професійного розвитку і, на відміну від традиційних систем навчання, вимагає високого рівня мотивації та самодисципліни. Різновиди ДН включають дистанційні лекції, семінари, практичні заняття, відеоконференції, телемедичні консультації та майстер-класи. У стоматології особливу цінність мають практично орієнтовані вебінари та майстер-класи онлайн, які дозволяють спостерігати за лікувально-діагностичним процесом у режимі реального часу, а також задавати питання. Під час подібних вебінарів лікар-слухач має можливість відтворити побачене на власному робочому місці. Для підвищення мотивації лікарів-стоматологів до самостійної роботи викладачам кафедр післядипломної освіти (ПДО) слід залучати їх до створення мультимедійних презентацій на актуальні теми, розробки та інформаційної підтримки сайтів кафедр факультетів ПДО, організації міні-конференцій та круглих столів тощо. Процес пошуку джерел наукової інформації для вищеперахованих цілей не тільки поглиблює знання лікаря, а й стимулює його творчий підхід до медичної освіти. Впровадження інтернет-технологій дозволяє лікарям-стоматологам підвищувати свою професійну кваліфікацію у зручний для них час (І.В. Палійчук, 2014). Крім того, перевагами ДН є незалежність від географічного розташування навчального закладу, короткий термін та висока ефективність такої професійної підготовки (Т.Я. Дівнич, 2015). Згідно ґрунтовного дослідження Е.І. Фефера (2010), ефективність ДН лікарів-стоматологів за основними показниками (рівень знань, швидкість та ступінь засвоєння матеріалу тощо) статистично не відрізнялась від ефективності класичного навчання. Підсумовуючи вищесказане, можна зробити висновок, що застосування новітніх методик ДН дозволяє покращити якість післядипломної освіти лікарів-стоматологів і потребує ширшого впровадження в Україні.

УДК 614.252(0.71)..374.8

ЗАСТОСУВАННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ПІСЛЯДИПЛОМНІЙ ОСВІТІ ЛІКАРІВ

Стрільчук Л.М.

Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького, Львів, Україна

Дистанційне навчання (ДН) дозволяє оптимізувати використання людських та фінансових ресурсів і є особливо важливим у країнах з великою територією і нерівномірним розподілом популяції. Сучасні технології ДН включають відеоконференції, вебінари, веб-платформи для навчання, спеціалізовані сайти, електронні розсилки, мультимедійні навчально-контролюючі системи, мережеві електронні підручники. ДН дозволяє і лікарю-слухачу, і закладу-організатору оптимально пристосуватись до новітніх умов, у яких інформація та знання стають основним чинником конкурентоспроможності та ефективності будь-якої діяльності. Основними чинниками, що обмежують впровадження ДН, є недостатнє володіння лікарів-курсантів персональними комп'ютерами, страх перед технічними засобами навчання, небажання працювати самостійно, а також недовіра до електронних засобів комунікації та матеріалів, розміщених в мережі Інтернет (В.К. Гринь та співавт., 2013). Базовою технологією для здійснення телелекцій та телесемінарів є відеоконференція (ВК) або телеміст – комп'ютерно-телекомунікаційна система, що забезпечує дистанційний дво- або багатосторонній обмін, передачу та обробку інтерактивної інформації в режимі реального часу. За допомогою ВК можлива демонстрація унікальних, авторських чи недоступних у даній установі маніпуляцій і операцій. Методика проведення дистанційних семінарів відрізняється від лекцій більшою інтерактивністю. У процесі ДН доцільно використовувати реальне медичне устаткування та проводити певні медичні маніпуляції слухачами під відеонаглядом та контролем викладача. Різновидом навчальних телемостів є спостереження за реальними діагностичними й лікувальними процесами, наприклад, спостереження за процесом операції по каналах відеозв'язку. Такі відеофрагменти можуть зберігатися у цифровому вигляді та використовуватись у подальшому навчальному процесі. Таким чином, використання сучасних технологій ДН дозволяє оптимізувати післядипломну освіту лікарів, оскільки дає слухачам можливість не тільки отримати інформацію, але й задати питання, отримати відповідь, висловити емоції в режимі реального часу. Застосування комп'ютеризованих методів ДН є необхідним для сучасної післядипломної освіти лікарів та потребує ширшого впровадження.